

SERIES มานุษยวิทยาอนาคต

มานุษยวิทยากับมุมมองด้านวิกฤตสิ่งแวดล้อมกรณีเหมืองแร่

Anthropocene เป็นคำที่ใช้อธิบายช่วงเวลาหรือยุคทางธรณีวิทยา ซึ่งผลกระทบของกิจกรรมของมนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงวัฏจักรทางธรณีและองค์ประกอบทางเคมีพื้นฐานของโลกอันเป็นผลมาจากการแปลงป่าเป็นทุ่งนาและทุ่งหญ้า กระบวนการเผาไหม้ น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติรวมถึงถ่านหินอย่างมหาศาล เนื่องจากกิจกรรมของมนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงชั้นบรรยากาศของโลก นักมานุษยวิทยาจึงสามารถมีส่วนสำคัญในการศึกษาธรณีวิทยา เคมี และอุตุนิยมวิทยา โดยพิจารณาถึงผลกระทบของมนุษย์และระบบวัฒนธรรมของพวกเขา ดังที่ Latour (2016) ตั้งข้อสังเกตว่า สาขาวิชามานุษยวิทยามีคุณสมบัติเฉพาะในการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญของวิกฤตสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน โดยพิจารณาและกำหนดเกี่ยวกับเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังตัวเลือกต่าง ๆ ที่มนุษย์เลือกกระทำ โดยเชื่อมโยงสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติเข้าด้วยกัน

สิ่งที่ผู้เขียนต้องการตั้งคำถามง่าย ๆ ก็คือ มุมมองทางมานุษยวิทยาแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาและยุคสมัยอย่างไร รวมทั้งความรู้ทางมานุษยวิทยาจะสามารถทำนายวิกฤตสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันอย่างไร ที่เชื่อมโยงกับการเกิดขึ้นของมานุษยวิทยาสิ่งแวดล้อม เป็นสาขาย่อยที่น่าสนใจที่กำลังเติบโตขึ้นในความสำเร็จเนื่องจากคำถามเกี่ยวกับความยั่งยืนและวิกฤตการณ์ของสิ่งแวดล้อมกลายเป็นศูนย์กลางมากขึ้นในการสนทนาทางวิทยาศาสตร์และนักสังคมศาสตร์เกี่ยวกับอนาคตของสายพันธุ์และโลกของเรา

มานุษยวิทยา สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม: เมื่อมนุษย์เปลี่ยนผ่านจากสังคมล่าสัตว์หาของป่าสู่อุตสาหกรรม

นักมานุษยวิทยาสิ่งแวดล้อมใช้มุมมองทางมานุษยวิทยาเพื่อให้ข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ การจัดการการใช้ที่ดิน และการสนับสนุนสำหรับชุมชนพื้นเมืองชนกลุ่มน้อยในเมือง และกลุ่มอื่น ๆ ที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการเคลื่อนไหว ในแง่นั้นมานุษยวิทยาสิ่งแวดล้อมเป็นวิธีหนึ่งในการให้ข้อมูลและเชื่อมโยงกับสาขาวิชาอื่น ๆ ที่หลากหลายซึ่งตอบคำถามที่คล้ายคลึงกันของความยั่งยืน การเข้าใจคุณค่าของข้อมูลเชิงลึกทางมานุษยวิทยาสำหรับคำถามด้านสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้เข้าใจความซับซ้อนของคำถามด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมสมัยใหม่และการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ดียิ่งขึ้น

นักมานุษยวิทยาสายโบราณคดีหลายคนให้ความสำคัญกับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นซึ่งเกิดขึ้นมาพร้อมกับสังคมเกษตรกรรมในฐานะรากฐานของอารยธรรม ทำให้มนุษย์สามารถอาศัย

และตั้งถิ่นฐานที่ขยายใหญ่มากขึ้น มีความเชี่ยวชาญในการผลิตงานฝีมือ และพัฒนาลำดับชั้นทางสังคม และสุดท้ายคือความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ วรรณกรรม และวิทยาศาสตร์ จากมุมมองนี้ เมล็ดพันธุ์แห่งความซับซ้อนทางสังคมถูกบรรจุไว้ในเมล็ดพืชชนิดแรก ๆ ที่ปลูกบนเนินเขารอบพื้นที่พระจันทร์เสี้ยว (Fertile Crescent) ที่อุดมสมบูรณ์ในแถบพื้นที่กึ่งแห้งแล้ง แถวเอเชียตะวันตกและสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนล์ ในขณะที่นักวิชาการบางคนได้ตั้งคำถามกับแนวคิดที่ว่าผลกระทบของการเกษตรนั้นมีมากเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น Marshall Sahlins (2006) เรียกสังคมล่าสัตว์และเก็บหาอาหาร (foraging and hunter-gatherer societies) ว่าเป็นสังคมที่อุดมโภคทรัพย์ดั้งเดิม หรือ the original affluent societies และตั้งข้อสังเกตว่าคนกลุ่มนี้มีการใช้เวลาว่างมากกว่า มีการรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพที่เป็นอาหารธรรมชาติมากกว่า มีเวลาพบปะสังสรรค์กับคนอื่นในครอบครัวมากกว่าคนในยุคปัจจุบัน รวมถึงความเท่าเทียมกันทางสังคมที่มากกว่าสังคมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบัน Sahlins ยังตั้งข้อสังเกตอีกว่าคนกลุ่มล่าสัตว์และเก็บหาของป่ามีสถานะร่ำรวยหรือมีความมั่งคั่ง ไม่ใช่เพราะพวกเขามีทุกอย่าง แต่เพราะพวกเขาสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานด้านอาหาร ที่พักอาศัย และการเข้าสังคมได้อย่างง่ายดาย

ในขณะที่นักวิชาการบางกลุ่มที่สทาทานความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การสื่อสารและเทคโนโลยีแล้ว มีทัศนะที่ไม่เห็นด้วยกับความคิดของ Sahlins โดยกล่าวอ้างและเชิดชูการพัฒนาที่เกิดจากการเกษตรกรรม การวิพากษ์วิจารณ์และโต้แย้งของ Sahlins ไม่ควรถูกนำมาพิจารณาเป็นข้อเสนอแนะในการลดอุตสาหกรรม การวิเคราะห์และตั้งคำถามของ Sahlins ทำให้เกิดคำถามถึงแนวคิดที่มนุษย์มองตัวเองในฐานะสปีชีส์ที่เหนือกว่าสิ่งอื่นนั้นมีความจำเป็นที่ต้องก้าวหน้าขึ้นเรื่อย ๆ และกระตุ้นให้มนุษย์คิดเกี่ยวกับวิธีการสร้างความจำเป็นทางวัฒนธรรมของตนเอง ในการตอบสนองความต้องการและปรารถนาของมนุษย์ เช่น ความต้องการรถยนต์หรือโทรศัพท์มือถือเพื่อเติมเต็มความสุขและความสะดวกสบาย หรือกระบวนการเหล่านั้นเป็นเช่นเดียวกับการแสวงหาความสัมพันธ์ทางสังคม แสวงหาอาหาร และใช้เวลาว่างอย่างที่มนุษย์เคยทำมาในอดีตเพียงแคเปลี่ยนรูป โดยมนุษย์ไม่ต้องเคลื่อนย้ายตัวเองออกไปในพื้นที่กายภาพแต่ทำผ่านพื้นที่ออนไลน์ คำถามคือทั้งสองสิ่งนั้นมันมีความเหมือนกันจริงหรือ? เนื่องจากความเชื่อถือในวัตรกรรมที่ถูกสร้างขึ้นจำนวนมากมาย ทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การเกษตร และการคมนาคมขนส่งได้เข้ามาแทนที่ระบบธรรมชาติที่เคยสนับสนุนพวกเรา ในขณะเดียวกันมนุษย์ก็จำเป็นต้องคิดพิจารณาถึงความก้าวหน้าของมนุษย์เกี่ยวกับผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากการพึ่งพาเชื้อเพลิงและพลังงานจากฟอสซิล ที่สร้างผลพลอยได้ที่เป็นพิษจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมเคมี และมลภาวะของดิน และน้ำจากการเกษตรแบบอุตสาหกรรมทุนนิยม รวมถึงอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ล้วนเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อวิสัยทัศน์ทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติที่คาดหวังว่าสิ่งต่าง ๆ จะดีขึ้น ก้าวหน้าขึ้นและต้องดีกว่าเดิม แม้ว่าในทางตรงกันข้ามอาจสร้างผลกระทบในระยะยาวที่เลวร้าย

สถานการณ์เหมืองแร่และมุมมองทางมานุษยวิทยา: เมื่อแร่เป็นมากกว่าวัตถุทางเศรษฐกิจ

ในทศวรรษที่ผ่านมา การดำเนินการสำรวจและขุดเจาะของบริษัทเหมืองแร่ขนาดใหญ่ได้ขยายไปสู่ภูมิภาคที่ห่างไกลและไม่สามารถถูกเข้าถึงได้มากที่สุด (Ballard & Blanks 2003; Crowson 2011) แม้ว่า Hodges (1995) จะคำนวณว่าที่ดินที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ขนาดใหญ่มีพื้นที่น้อยกว่า 1% ของพื้นผิวโลก แต่ไม่ควรมองข้ามผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมการทำเหมืองทั่วโลก ไม่มีกิจกรรมอื่นใดของมนุษย์ที่สามารถเคลื่อนย้ายธรณีวิทยาของโลกได้มากเท่ากับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ (Kirsch 2010, p. 88) นอกจากนี้การสกัดโลหะหรืออัญมณีที่มีกระบวนการแยกแร่ โดยวัสดุที่มีประโยชน์จำนวนมากเล็กน้อยถูกแยกออกจากสิ่งที่ไม่มียุทธศาสตร์จำนวนมาก โดยผ่านกระบวนการพิเศษทางเคมี ทำให้วัสดุจำนวนมากถูกทิ้งในภายหลัง ที่ทำให้เราสามารถเข้าใจผลกระทบทางนิเวศวิทยาของของเสียที่สูญเปล่า (Bridge, 2004) เพื่อให้ได้โลหะเช่นทองและทองแดง จำเป็นต้องทิ้งวัสดุที่เหลือจากการสกัดได้ มากกว่า 99% (Douglas & Lawson 2000) สิ่งที่ไม่ได้ใช้อาจเป็นภัยคุกคามต่อสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น เม็ดทรายที่ผลิตและกระจายตัวจากการขุดเหมืองกลายเป็นฝุ่นที่ปล่อยมลพิษในอากาศ สารเคมีที่เติมในกระบวนการทำเหมืองและที่ได้จากการออกซิเดชันของโลหะจะไหลลงสู่แม่น้ำหรือลงสู่ใต้ดิน แม้แต่หินเฉื่อยทางเคมี เนื่องจากมีปริมาณมากสามารถก่อมลพิษและก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ (Godoy 1985; Da Rosa, Lyon 1997; Bridge 2004)

การพิจารณาการขุดจากมุมมองทางเทคนิคหรือวิศวกรรมเพียงอย่างเดียว ไม่ได้ให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความซับซ้อนของความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นรอบ ๆ เหมือง และไม่ได้ช่วยเราในการประเมินผลกระทบทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของกิจกรรมนี้อย่างเต็มที่ กระบวนการสกัดไม่เป็นกลางทางนิเวศวิทยาหรือทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คน รวมทั้งเป็นตัวอย่างไม่ดีให้เห็นว่าผลกระทบอย่างหนึ่งของการขุดเหมืองที่เติบโตอย่างเฟื่องฟูคือการเปลี่ยนสถานที่ทำเหมืองให้กลายเป็นสถานที่ที่มีความขัดแย้ง ซึ่งมีผู้มีบทบาทในสถาบันและไม่ใช่สถาบันที่หลากหลายต่างกัน เช่น องค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานพัฒนา สมาคม นักกฎหมาย นักข่าวและนักเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน มีการปะทะและเผชิญหน้ากัน (Ballard, Banks 2003; Bridge 2004) ข้อพิพาทเหล่านี้มักประกอบด้วยจุดยืนที่เป็นปฏิปักษ์สองจุดต่อไปนี้ ด้านหนึ่งคือชุมชนท้องถิ่นและตัวแทนของพวกเขา ที่ต้องการแสวงหารูปแบบการชดเชยและต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม และการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมที่พวกเขาควรได้รับจากการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น และในทางกลับกัน จุดยืนของบริษัทเหมืองแร่และองค์กรระหว่างประเทศซึ่งเป็นเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในส่วนของพวกเขา เนื่องจาก "ผลประโยชน์" เหล่านี้โดยส่วนใหญ่แล้ว ได้กลายเป็นคำสัญญาที่คลุมเครือหรือไม่เป็นธรรม จึงไม่น่าแปลกใจที่บางครั้งความไม่พอใจของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทำเหมืองอาจนำไปสู่การประท้วงหรือความรุนแรงในพื้นที่

รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจนำไปสู่การสร้างระเบียบทางสังคมและวัฒนธรรมใหม่ ด้วยการเขียนประวัติศาสตร์ของดินแดนใหม่ (Santos-Granero 1998) ภูมิทัศน์ทุกแห่งล้วนมีปฏิสัมพันธ์กับ "คำพูด" และ "การกระทำ" ซึ่งสร้างขึ้นผ่านผู้กระทำทางสังคมที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ของภูมิทัศน์มีความเชื่อมโยงกัน ยิ่งกว่านั้น ไม่เพียงแต่กับนิเวศวิทยาและจักรวาลวิทยาในท้องถิ่นเท่านั้น เนื่องจากการวิเคราะห์ทางมานุษยวิทยาของ Jorgensen (1998), Stewart และ Strathern (2005) และ Moretti (2008) ในบริบทการขุดเหมืองแร่ของปาปัวนิวกินีได้เน้นให้เห็นอย่างชัดเจน ที่ไม่ใช่การเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ อย่างเช่นต้นไม้ที่ถูกตัดโดยบริษัทเหมืองแร่ขนาดใหญ่สามารถนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้เท่านั้น แต่สำหรับผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบ ๆ เหมือง ต้นไม้เหล่านี้สามารถมีคุณค่าทางสังคมวัฒนธรรมและทางศาสนาได้

กรณีนี้สามารถอธิบายได้เช่นเดียวกันกับแม่น้ำ พวกเขามักจะมีบทบาทเชิงสัญลักษณ์ที่สำคัญ และในบางกรณีก็มีบทบาททางการเมืองที่สำคัญ ดังที่เห็นได้ชัดเจนเมื่อแสดงถึงขอบเขตของอาณาเขตเชิงพื้นที่เพื่อปรับเปลี่ยนเส้นทางของแม่น้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำเหมืองไม่เพียงแต่เปลี่ยนระบบนิเวศน์ของพื้นที่เท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดข้อพิพาทและความขัดแย้งที่อาจทำให้เกิดปัญหาในระยะยาวกับคนในพื้นที่ เช่นในกรณีของอุตสาหกรรมสกัดและขุดเจาะแร่ในเซียร์ราลีโอน ในการศึกษาของ Akiwumi (2006) ที่ชี้ให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเหมืองแร่สามารถสร้างหรือขยายพรมแดนของความรู้สึกไม่สบาย โรคภัย และความทุกข์ทางสังคมได้ที่ได้เปิดพื้นที่ของการวิเคราะห์สิ่งที่เรียกว่า "ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม" ของการขุดเจาะเหมืองแร่ เราไม่สามารถพึ่งพาสถิติหรือการแจกแจงตัวเลขทางสถิติของมูลค่าหรือผลกระทบเพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิ่งที่เป็นคือหน่วยวิเคราะห์ที่กว้างขวางและซับซ้อนกว่าที่คิด ที่ขยายออกไปถึงสิ่งที่เรียกว่า "ระบบนิเวศ" (Bridge 2004) ดังนั้นมานุษยวิทยาสังแวดล้อมจึงทำงานแบบสหวิทยาการ (Dove & Carpenter 2002) และใช้วิธีการที่มีลักษณะเฉพาะตัวในการทำความเข้าใจผลกระทบที่ซับซ้อน ผ่านการวิจัยภาคสนาม สามารถมีส่วนสำคัญในการวิเคราะห์รายละเอียดของความเป็นจริงในท้องถิ่นโดยไม่ละเลยความเชื่อมโยงกับมิติทางสังคม วัฒนธรรมของท้องถิ่นกับบริบททั่วโลกที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม นักมานุษยวิทยามีโอกาสที่จะขยายขอบเขตของระเบียบวิธีการศึกษาและทำงานภาคสนามที่สำรวจรูปแบบที่เป็นไปได้ของการบูรณาการกับสาขาวิชาอื่น ๆ (Godoy, 1985) รวมถึงการร่วมมือกับผู้กระทำทางสังคมต่าง ๆ (Kirsch 2002; Coumans 2011)

ความท้าทายของนักมานุษยวิทยาต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม

ภายใต้ความจำกัดและขาดแคลนที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรและศักยภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความขัดแย้งในการจัดการและการใช้ทรัพยากร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างลึกซึ้ง คำถามเกี่ยวกับความยั่งยืนเกิดขึ้นจากความกังวลเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันและการขาดแคลนทรัพยากร

ในระดับโลกที่กำลังจะเกิดขึ้น เสน่ห์มานุษยวิทยาช่วยในการตรวจสอบกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงจากมุมมองแบบองค์รวม ครอบคลุมคำอธิบายของนักแสดงในความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันมากมายกับทรัพยากร ผู้คนเข้าใจผลภาวะ การยึดครองที่ดิน ภัยพิบัติจากการขาด และนโยบายใหม่ที่ควบคุมการเข้าถึงการผลิต การกระจาย และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างไร รวมถึงความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของทรัพยากรธรรมชาติเกี่ยวข้องกับทัศนคติ พฤติกรรม และการเคลื่อนไหวทางการเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างไร? มานุษยวิทยาที่ศึกษาการทำเหมืองแร่ได้ก่อให้เกิดการวิเคราะห์ทางชาติพันธุ์ที่หลากหลายถึงความสำคัญของทรัพยากรแร่ เช่น เหมืองทองคำกับการดำรงชีพของคนงานเหมืองพื้นเมืองและผู้อพยพ ข้อมูลเชิงลึกและความเชื่อเกี่ยวกับทรัพยากรเหล่านี้และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยทั่วไป และแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายจารีตประเพณีและความถูกต้องตามกฎหมายของการเข้าถึงแร่ธาตุ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นด้วยว่าการสกัดแร่หรือการขุดเจาะแร่ แม้จะจัดอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้เกิดการก่อวินทางสังคมและทำลายสิ่งแวดล้อมภายใต้ระบอบของระบบเศรษฐกิจและทุนนิยมโลก

ดังเช่นงานศึกษาของ Stuart Kirsch (2002) เล่าเรื่องความขัดแย้งเรื่องเหมืองทองแดงและทองคำ Ok Tedi ในปาปัวนิวกินี การเล่าผ่านเรื่องราวของภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ค่อย ๆ เคลื่อนตัวและเครือข่ายระหว่างประเทศของชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มผู้สนับสนุน และนักกฎหมายที่พยายามปกป้องแม่น้ำในท้องถิ่นและป่าดิบชื้นของพวกเขา รวมถึงวิธีการที่บริษัทส่งเสริมผลประโยชน์ของพวกเขาโดยการจัดการวิทยาศาสตร์และเรียกใช้วาทกรรมแห่งความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งที่น่าสนใจคือบทบาทของนักมานุษยวิทยาที่ Kirsch (2000) บอกว่า

“อุดมคติสำหรับนักมานุษยวิทยาคือการมีส่วนร่วมในระยะยาวกับชุมชนที่กำลังศึกษาอยู่ อย่างน้อยหนึ่งปี เรียนภาษาท้องถิ่น ค้นหาว่าผู้คนมีความสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นต้น งานภาคสนามดั้งเดิมนั้นให้มุมมองเชิงเปรียบเทียบอันมีค่าแก่ฉัน ซึ่งช่วยให้ฉันมองเห็นความคล้ายคลึงกันในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ระหว่างผู้คนที่มีอาศัยอยู่ในป่าฝนของนิวกินีและในแอมะซอน ในขณะที่เดียวกันก็ตระหนักถึงความแตกต่างสำคัญเช่นกัน แม้ว่าการวิจัยระยะสั้นและระยะยาวจะเปรียบเทียบกันไม่ได้ แต่ก็เป็นไปได้ที่จะสร้างสิ่งที่มีค่าได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อชุมชนได้เชิญให้คุณทำวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อพวกเขาในทางใดทางหนึ่ง เช่น การช่วยให้พวกเขาได้รับการยอมรับในสิทธิในที่ดินของตน การมีส่วนร่วมของฉันกับคดี Ok Tedi เริ่มต้นในขณะที่ฉันยังเป็นนักศึกษาปริญญาเอก ฉันอาศัยและทำงานในหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่ซึ่งตั้งอยู่ปลายน้ำจากเหมืองทองแดงและทองขนาดใหญ่ซึ่งสร้างมลพิษให้กับระบบแม่น้ำของพวกเขา ผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบไม่มีแรงสนับสนุนหรือทรัพยากรจากภายนอกมากนักในการต่อต้านบริษัทเหมืองแร่ ดังนั้นฉันจึงเริ่มต้นด้วยการเขียนเกี่ยวกับสถานการณ์นี้ การนำเสนอข้อมูลให้กับสื่อมวลชน และพยายามเชื่อมโยงผู้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ได้รับผลกระทบเข้ากับองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศอาจช่วยปกป้องสิ่งแวดล้อมของพวกเขา อย่างไรก็ตาม ขณะ

ทำงานนี้ ฉันก็ค่อย ๆ ตระหนักว่าการเคลื่อนไหวทางการเมืองของชนพื้นเมืองเป็นวิชาที่ไม่ได้รับการศึกษาในวิชามานุษยวิทยา แต่กลับมีการเติบโตในปฏิสัมพันธ์ของฉันกับสมาชิกในชุมชน ความองค์การพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศ และบริษัทเหมืองแร่เป็นแหล่งข้อมูลทางชาติพันธุ์ที่ยอดเยี่ยมอย่างแท้จริง ดังนั้นฉันจึงกลายเป็นนักมานุษยวิทยาที่มีส่วนร่วมอันเป็นผลมาจากการตัดสินใจที่จะเขียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการต่อสู้ทางการเมืองของพวกเขา คนเล็กคนน้อยเหล่านี้”

คำถามที่ท้าทายนักมานุษยวิทยาอย่างพวกเรา ที่ทำงานกับผู้คนกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มเปราะบาง กลุ่มชายขอบของสังคม รวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา เราจะทำอย่างไรที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาและมีส่วนร่วมนำเสนอข้อมูลอย่างรอบด้านในการพัฒนา รวมทั้งทำหน้าที่เป็นสื่อการนำเสนอเสียงหรือเรื่องเล่าของชาวบ้านหรือผู้ที่ตัวเองศึกษาได้สื่อสารและสะท้อนปัญหา ความไม่ยุติธรรมทางสังคม การถูกอำนาจรัฐกดขี่อย่างไม่เป็นธรรมและความทุกข์ยากจากการพัฒนาออกสู่สาธารณะให้มากขึ้น

ผู้เขียน

อ.ดร.นิจวุฒิ สิงห์กุล

ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

บรรณานุกรมและหนังสืออ้างอิง

- Akiwumi, F. A. (2006), *"Indigenous People Participation: Conflict in Water Use in an African Mining Economy"*, in: Tvedt, T. Oestigaard, T., (eds.), *A History of Water*. Vol. III, London – New York, I. B. Tauris, pp. 49-80.
- Ballard, C., Banks, G. (2003), "Resource Wars: The Anthropology of Mining", *Annual Review of Anthropology*, 32, pp. 287-313.
- Benson, P., Kirsch, S. (2010), "Capitalism and the Politics of Resignation", *Current Anthropology*, 51, 4, pp. 459-486.
- Bridge, G. (2004), "Contested Terrain: Mining and the Environment", *Annual Review Resources*, 29, pp. 205-259.
- Bruno Latour, "Anthropology at the Time of the Anthropocene: A Personal View of What Is to be Studied," (paper presented at the annual meeting of the American Anthropological Association, Washington, D.C., December 2014) <http://www.bruno-latour.fr/sites/default/files/139-AAA-Washington.pdf>
- Coumans, C. (2011), "Occupying Spaces Created by Conflict. Anthropologists, Development NGOs, Responsible Investment, and Mining", *Current Anthropology*, 52, S3, pp. S29-S43.
- Da Rosa, C., Lyon, J. S. (1997), *Golden Dreams, Poisoned Streams. How Reckless Mining Pollutes America's Waters and How We Can Stop It*, DC, Mineral Policy Center.

- Douglas, I. and Lawson, N. (2000), "Material flows due to mining and urbanization," In *A Handbook of Industrial Ecology*, ed. U. Ayers, L. W. Ayers, pp. 351-64. Cheltenham, UK/Northampton, MA: Elgar, 2000.
- Dove, M. R., C. Carpenter (eds.) (2002), *Environmental Anthropology. A Historical Reader*, Blackwell.
- Elliot M. Abrams and David J. Rue, (1988). "The Cause and Consequences of Deforestation among the Prehistoric Maya," *Human Ecology* 16 no. 4 (1988): 377-395.
- Godoy, R. (1985), "Mining: Anthropological Perspectives", *Annual Review of Anthropology*, 14, pp. 199-217.
- Harold Conklin, *Hanunoo Agriculture. A Report on an Integral System of Shifting Cultivation in the Philippines* (New York, United Nations, 1957).
- Hodges, C. A. (1995), "Mineral resources, environmental issues and land use", *Science*, 268, 5215, pp. 1305-12.
- Jorgensen, D. (1998), "Whose Nature? Invading Bush Spirits, Travelling Ancestors, and Mining in Telefomin", *Social Analysis*, 42, 3, pp. 100-116.
- Kirsch, S. (2002), "Anthropology and Advocacy. A Case Study of the Campaign Against the Ok Tedi Mine", *Critique of Anthropology*, 22, 2, pp. 175-200.
- Kirsch, S. (2010), "Sustainable Mining", *Dialectical Anthropology*, 34, pp. 87-93.
- Marshall Sahlins, "The Original Affluent Society," in *The Politics of Egalitarianism: Theory and Practice*, ed. Jacqueline Solway (New York: Berghahn Books, 2006), 79-98.
- McGee R. Jon & Warms L. Richard (2000). Leslie White, "Energy and the Evolution of Culture," in *Anthropological Theory: An Introductory History*. eds. R. Jon McGee and Richard L. Warms (Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company, 2000), 249.
- McGee R. Jon & Warms L. Richard (2000). Julian Steward, "The Patrilineal Band," in *Anthropological Theory: An Introductory History*, eds. R. Jon McGee and Richard L. Warms (Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company, 2000), 228-242.
- Moretti, D. (2007), "Ecocosmologies in the Making: New Mining Rituals in Two Papua New Guinea Societies", *Ethnology*, 46, 4, pp. 305-328.
- Nash, J. C. (2006), *Practicing Ethnography in a Globalizing World. An Anthropological Odyssey*, Lanham - Boulder - New York - Toronto - Plymouth, UK, Altamira Press.
- Paige West, James Igoe, and Dan Brockington, "Parks and People: The Social Impact of Protected Areas," *Annual Review of Anthropology* 35 (2006): 251-277.
- Reed, Richard (2011), "Forest Development and the Indian Way," in *Conformity and Conflict: Reading in Cultural Anthropology*, eds. James Spradley and David McCurdy, 105-115 (New York: Pearson, 2011).

- Santos-Granero, F. (1998), "Writing History into the Landscape: Space, Myth, and Ritual in Contemporary Amazonia", *American Anthropologist*, 25, 2, pp. 128-148.
- Stewart, P. J., Strathern, A. (2005), "Cosmology, Resources, and Landscape: Agencies of the Dead and the Living in Duna, Papua New Guinea", *Ethnology*, 44, 1, pp. 35-47.